

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3Tos/168/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121011514
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Stanislavská
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2121011514.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Stanislavskej a sudcov JUDr. Rastislava Kresla a JUDr. Ladislava Révesa v konaní o návrhu odsúdeného X. Q., nar. XX.XX.XXXX, o podmienene prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 09.11.2021 v Trnave, prejednal sťažnosť odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu v Trnave zo dňa 13.09.2021, sp. zn. 8PP/91/2021 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písm. c/ Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného X. Q., nar. XX.XX.XXXX v B., z a m i e t a.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd rozhodol tak, že

Podľa § 66 odsek 1, odsek 2 Trestného zákona, § 67 odsek 1 Trestného zákona a § 415 ods. 1 Trestného poriadku súd žiadosť odsúdeného: X. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XX, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Leopoldov, o podmienene prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený:

- rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 22.06.2007, sp. zn. 21T/24/2007, zamieta.

Napadnuté uznesenie okresný súd odôvodnil v rozsahu č.l. 22-24 spisu.

V odôvodnení napadnutého uznesenia okresný súd konštatoval splnenie prvej zákonnej (formálnej) podmienky, kedy odsúdený vykonal potrebnú časť trestu odňatia slobody podľa § 67 odsek 1 Trestného zákona ku dňu 06.05.2018, a ku dňu rozhodovania súdu o žiadosti odsúdeného dňa 13.09.2021 bola táto podmienka splnená. Okresný súd zároveň konštatoval, že druhá zákonná (prvá materiálna) podmienka a to, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie splnená nie je. Súd I. stupňa uviedol, že na konštatovanie polepšenia sa odsúdeného nestačí adaptácia odsúdeného na podmienky výkonu trestu, ale z konania odsúdeného musí byť zrejmy záujem odsúdeného ukázať zmenu svojho správania k lepšiemu, napr. aj prostredníctvom získania disciplinárnych odmien. Päť disciplinárnych odmien počas 15-ročného výkonu trestu odňatia slobody je málo na to, aby preukazovali dlhodobý záujem odsúdeného polepšiť sa a dlhodobú zmenu jeho správania. Navyše správanie odsúdeného, ako vyplýva z hodnotenia, nebolo vždy na požadovanej úrovni, keď odsúdený opakovane prechovával nepovolené veci, nebol ustrojený, v osobných veciach mal neporiadok. Odsúdený bol uznaný za vinného zo spáchania obzvlášť závažného zločinu vraždy preto aj skúmanie všetkých relevantných skutočností na účely posúdenia prvej materiálnej podmienky musí byť prísnejšie. Zo všetkých týchto konkrétnych skutočností okresný súd dospel k záveru, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním nepreukázal polepšenie a preto prvá materiálna podmienka nie je splnená. Taktiež skonštatoval, že tretia zákonná (druhá materiálna) podmienka, t. j. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného po jeho prepustení na slobodu, podľa názoru okresného súdu splnená nie je, nakoľko okresný súd bol toho názoru, že pri

tak závažnom protiprávnom konaní s nenapraviteľným následkom v podobe smrti človeka, ktorého sa odsúdený v minulosti dopustil, je potrebná dôsledná prevýchova páchatel'a, aby sa mohlo od neho očakávať, že svojím správaním preukázal polepšenie a že v budúcnosti povedie riadny život. Vzhľadom na spáchanú trestnú činnosť má súd za to, že náprava páchatel'a a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmieneným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov.

Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote, ihneď po vyhlásení uznesenia na verejnom zasadnutí, zahlásil sťažnosť odsúdený z č.l. 20 spisu.

Prokurátor prítomný na verejnom zasadnutí sa vzdal práva na podanie sťažnosti č.l. 20 spisu.

Do neverejného zasadnutia sťažnostného súdu odsúdený písomne neodôvodnil zahlásenú sťažnosť.

Podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku, pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán
a/ správnosť výrokov napadnutého uznesenia proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť
b/ konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Krajský súd v Trnave, ako nadriadený súd okresnému súdu, podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku, preskúmal zákonnosť a dôvodnosť napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a tak zistil, že sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonom predpísanej lehote a okresný súd rozhodol v súlade so zákonom, keď návrh odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Preskúmaním napadnutého rozhodnutia a konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo sťažnostný súd zistil nasledovne:

- odsúdený vykonáva trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu v Nitre zo dňa 22.06.2007 sp. zn. 21T/24/2007, pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 odsek 1, odsek 2 písm. c/ Trestného zákona, v trvaní 16 rokov, so zaradením do ústavu s maximálnym stupňom stráženia
- uznesením Okresného súdu v Trnave zo dňa 24.11.2015 sp. zn. 30Nt/130/2015 bol odsúdený preradený do stredného stupňa stráženia.

Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Leopoldov vyplýva, že

- správanie a vystupovanie odsúdeného počas výkonu trestu nebolo vždy na požadovanej úrovni, opakovane prechovával nepovolené veci, nebol ustrojený v súlade s určeným vzorom a v osobných veciach mal neporiadok. Vhodným pôsobením pedagogického personálu sa správanie odsúdeného postupne stabilizovalo, aktuálne je na požadovanej úrovni.
- disciplinárne tresty evidované nemá, počas výkonu trestu bol 5-krát disciplinárne odmenený, naposledy dňa 30.12.2020 za dlhodobé pozitívne výsledky dosahované pri plnení pracovných povinností
- aktuálne je zaradený na pracovisku so zameraním na prípravu stravy, kde si pracovné povinnosti plní k spokojnosti nadriadených,
- sociálny kontakt udržiava prostredníctvom sporadickej korešpondencie s cirkevnými organizáciami. Formu telefonovania nevyužíva a nárokové návštevy si dlhodobo neuplatňuje.
- resocializačná prognóza sa javí ako menej priaznivá
- program zaobchádzania odsúdený plní čiastočne, pretože jeho správanie nebolo vždy na požadovanej úrovni
- odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie z výkonu trestu a odporúča sa podmienené prepustenie s dohľadom.

- v registra trestov má odsúdený jeden záznam.

Z rozsudku Okresného súdu v Nitre zo dňa 22.06.2007, sp. zn. 21T/24/2007 vyplýva, že dňa 30.04.2006 asi o 20.00 hod. po predchádzajúcej slovnej hádke fyzicky napadol X. Q. st., ležiaceho v posteli v ťažkej opilosti a to tak, že ho za vlasy stiahol z postele na zem, kľakol mu pravým kolenom na hrud' a následne ho kuchynským nožom o dĺžke 18 cm viackrát porezal na krku, čím mu spôsobil zranenia, v dôsledku ktorých zranení poškodený zomrel. Následne dňa 03.05.2006 ukryl telo poškodeného nebohého v pivnici domu.

Sťažnostný súd konštatuje, že okresný súd postupoval v danej veci v súlade so zákonom a správne, keď na podklade návrhu odsúdeného určil termín procesného úkonu na 13.09.2021, zabezpečil prítomnosť všetkých procesných strán na tomto úkone a tento procesne správne zrealizoval a dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, keď návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietol.

V odôvodnení svojho uznesenia okresný súd v súlade s ustanovením § 176 odsek 2 Trestného poriadku dostatočne a presvedčivo zdôvodnil, prečo nie je možné návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vyhovieť.

Sťažnostný súd si všetky závery súdu I. stupňa prezentované v napadnutom uznesení osvojil a v celom rozsahu na ne odkazuje bez potreby opakovania týchto dôvodov vo svojom sťažnostnom uznesení.

Odôvodnenie uznesení I. stupňového a II. stupňového súdu nemožno posudzovať izolovane, keďže z hľadiska predmetu tvoria jeden celok (I. ÚS 336/2016).

Podľa § 66 odsek 1 Trestného zákona „Súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody, ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody, ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.“

Podľa § 66 odsek 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 67 odsek 1 Trestného zákona „Osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmiennečne prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.“

Z ustanovenia § 66 odsek 1 Trestného zákona vyplýva, že súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky, a to zákonom stanovenej doby výkonu trestu, a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú splnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie a tiež skutočnosť, že sa od odsúdeného môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Na základe vykonaného dokazovania dospel okresný súd k správne záveru, že odsúdený splnil formálnu podmienku na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody teda, že odsúdený vykonal potrebnú časť výmery uloženého trestu podľa § 67 odsek 1 Trestného zákona a to dňa 06.05.2018.

V zmysle Nálezu Ústavného súdu SR z 10.11.2009 sp. zn. III. ÚS 154/09 je kladený dôraz na zabezpečenie, čo najkomplexnejšieho posúdenia osoby páchatel'a trestného činu, ktorý znie:

Všeobecný súd rozhodujúci o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody musí zohľadniť všetky zadovážené dôkazy, ktoré mu poskytnú komplexný obraz o osobe odsúdeného, o jeho celkovom správaní a plnení povinností vo výkone trestu, pretože tieto okolnosti môžu do istej miery ovplyvniť predpoklad o tom, aké správanie možno od odsúdeného očakávať potom ako opustí brány väzenia. Pri skúmaní splnenia materiálnych podmienok týkajúcich sa možnosti podmiennečného prepustenia odsúdeného na slobodu je pre všeobecný súd dôležitým zistiť a vyhodnotiť správanie odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody.

Aj podľa názoru krajského súdu odsúdený nespĺnil ani jednu z materiálnych podmienok, pretože odsúdený svojím správaním počas výkonu trestu odňatia slobody nepreukázal dostatočnú snahu po polepšení, pretože jeho správanie a vystupovanie nebolo vždy na požadovanej úrovni, opakovane prechovával nepovolané veci, nebol ustrojený v súlade s určeným vzorom a v osobných veciach mal neporiadok, počas 15-tich rokoch výkonu trestu odňatia slobody dosiahol iba 5 disciplinárnych odmien a program zaobchádzania plní svoj účel iba čiastočne. Vzhľadom na menej priaznivú resocializačnú prognózu a skutočnosť, že sociálny kontakt udržiava iba prostredníctvom sporadickej korešpondencie s cirkevnými organizáciami nemá vytvorené sociálne zázemie, nemožno od neho bezpečne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

V zmysle ustanovenia § 66 odsek 2 Trestného zákona sťažnostný súd prihladol aj na povahu trestného činu pre ktorý je odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody . Odsúdený je vo výkone trestu pre obzvlášť závažný zločin násilného charakteru s fatálnym následkom a je pre výkon trestu zaradený do ústavu so stredným stupňom stráženia. Jeho žiadosť o preradenie do ústavu s minimálnym stupňom stráženia bol uznesením Okresného súdu v Trnave dňa 11.05.2020 sp.zn.6Nt/33/2020 zamietnutá.

Vzhľadom na tieto skutočnosti má aj sťažnostný súd za to, že náprava a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody pričom podmiennečným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov.

Podľa § 193 odsek 1 písm. c/ Trestného poriadku, nadriadený orgán zamietne sťažnosť ak nie je dôvodná.

Keďže krajský súd nezistil žiadne dôvody pre zmenu napadnutého uznesenia, ktoré by boli v prospech odsúdeného, sťažnosť ako nedôvodnú v zmysle ustanovenia § 193 odsek 1 písm. c/ Trestného poriadku zamietol.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3.0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.